

Geografijos edukacijos studijų centras

Geografijos jėga – erdvė, vieta ir vaizduotė

2020 m.

Geografijos definicijos diskursas Lietuvoje 1985 m.

Geogrãfija [gr. *geōgraphia* – žemės aprašymas], **mokslų sistema**, apimanti gamtos ir visuomenės mokslų šakas, kurios tiria **gamtinis** (fizinė geografija) ir **gamybinis** (ekonominė geografija) **teritorinius kompleksus** ir jų komponentus.

© Tarptautinių žodžių žodynas, 1985

Sąvoka / terminas	Giminė	Rūšinis skirtumas
Geografija (1985)	mokslų sistema	teritoriniai kompleksai

...2004 m.

Geogrāfija [*geō...* + gr. *graphō* – rašau], **mokslų sistema**, nagrinėjanti **geografinėje sferoje** vykstančių **gamtinių** procesų bei **visuomenės** veiklos **erdvinę raišką**, ją atspindinčių teritorinių **morfostruktūrų**, **geosistemų**, taip pat **antropoekosistemų** susidarymą ir raidą.

Visuotinė lietuvių enciklopedija, 2004.

Sąvoka / terminas	Giminė	Rūšinis skirtumas
Geografija (2004)	mokslų sistema	erdvinė raiška

...1956 m.

Geogrāfija [gr. *geographia* – „žemės aprašymas, žemėraša“] yra **mokslas**, kuris *tiria, klasifikuoja ir aprašo žemės paviršiaus* sferose (*litosferoje, hidrosferoje ir atmosferoje*) vykstančius *fizinius, biologinius ir žmogaus gyvenimo reiškinius*, jų *pasiskirstymą, priežastis ir tarpusavio santykius*.

Lietuvių enciklopedija, 1956.

Sąvoka / terminas	Giminė	Rūšinis skirtumas
Geografija (1956)	mokslas	žemės paviršiaus reiškiniai

Tarptautinė geografijos švietimo chartija

International Charter on Geography Education

Geography is the science which seeks to explain *the character of places* and the distribution of people, features and events as they occur and develop over the surface of the earth (**1992**).

Geography is the study of the earth and its *natural, physical* and *human environments* (**2016**).

Sąvoka / terminas	Giminė	Rūšinis skirtumas
Geografija (1992)	mokslas	žemės teritorijos
Geografija (2016)	studijos	žemės aplinkos

Kiekviena erdvė turi savo vietą, kiekviena vieta – erdvę.
Taigi geografiją galime apibrėžti ir taip:

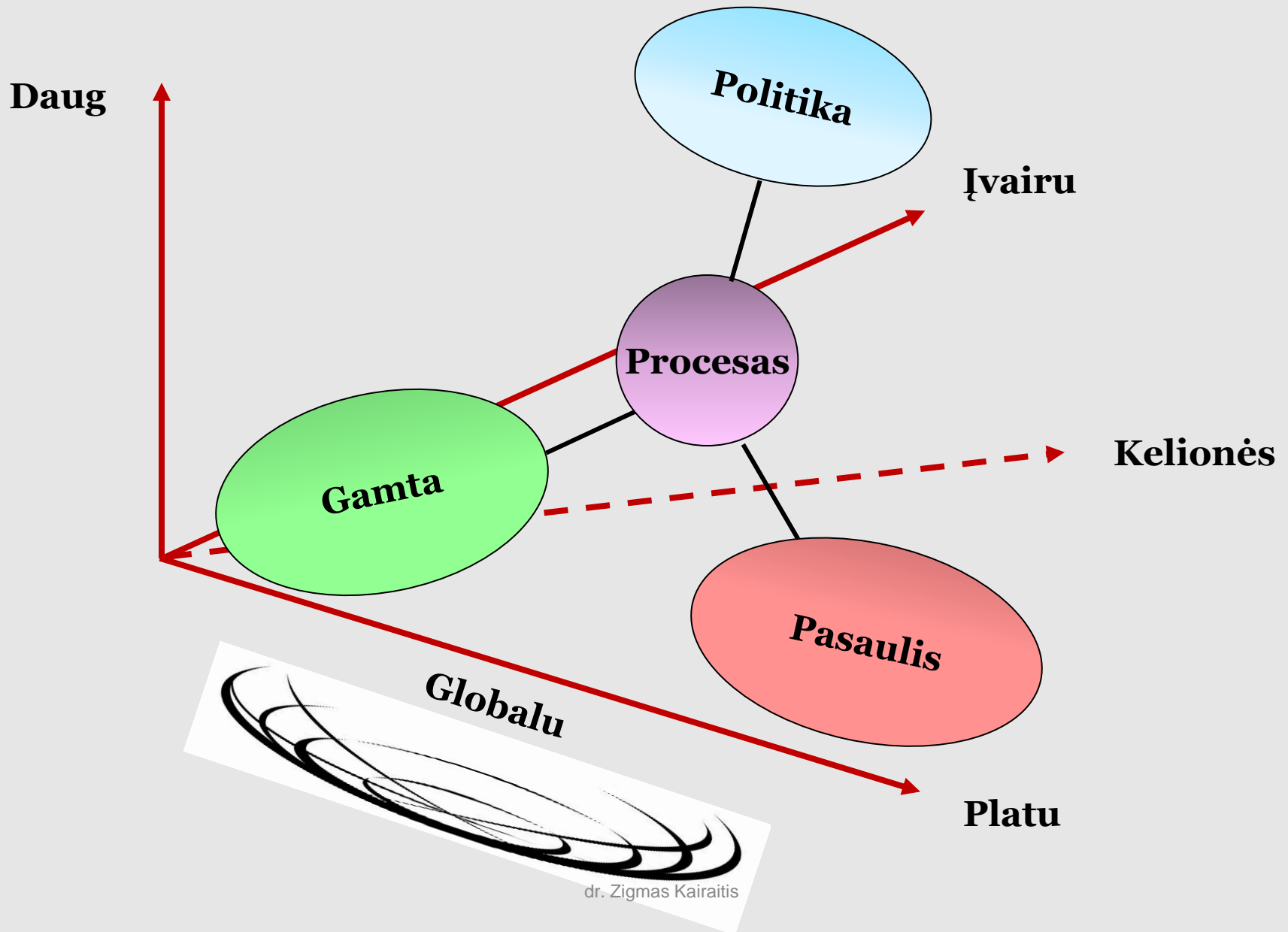
Geografija – mokslas apie žemės *erdvėvietas* ir *erdvėvaizdžius*.
arba

Geografija – pažinimo sritis, kuri nagrinėja žemės *erdvėviettų* ir *erdvėvaizdžių sanveikas* [(*sanveika* = *santykis* + *sąveika*)
į/iš(si)vietinimo / *į/iš(si)tapatinimo* (*de-,re-,teritorizacijos, tapsmo, vaizduotės*) klausimus].

Autorius, 2017

Sąvoka / terminas	Giminė	Rūšinis skirtumas
Geografija (2017)	pažinimas (mokslas/disciplina)	žemės <i>erdvėvietos</i> ir <i>erdvėvaizdžiai</i>

Kaip aš suvokiu geografiją? (1 k. stud., semantinė analizė 2017 m.)

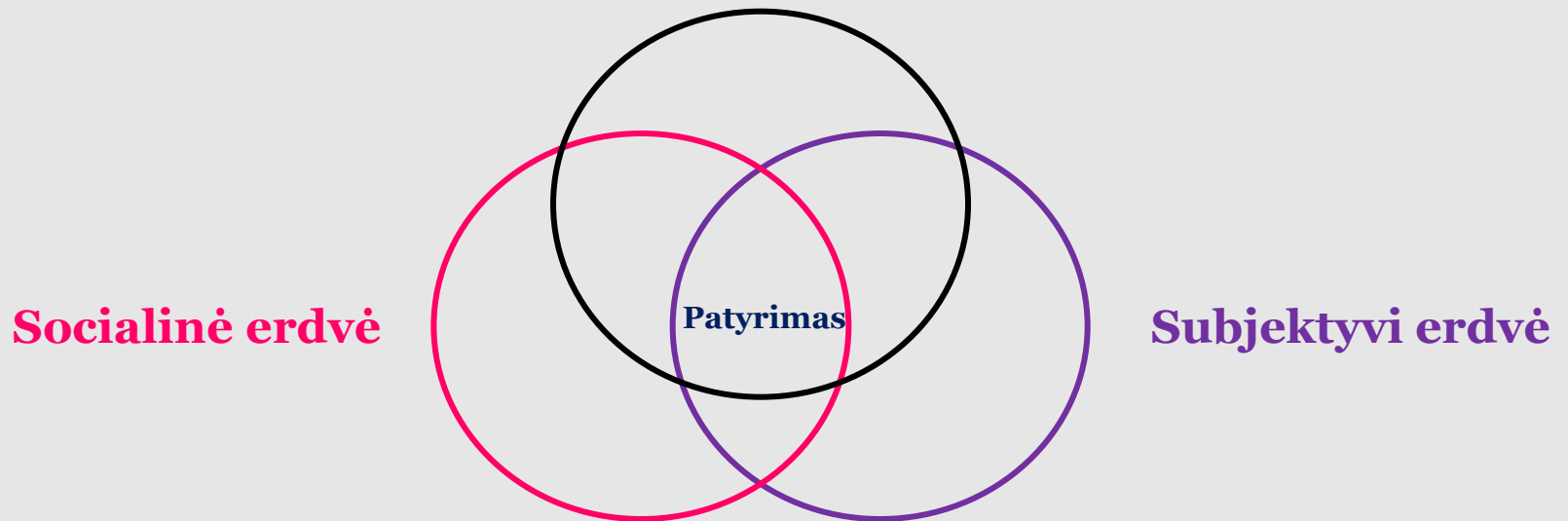

Apibendrinimas, arba kur link? ...

Sąvoka / terminas	Giminė	Rūšinis skirtumas
Geografija (1956)	mokslas	žemės paviršiaus reiškiniai
Geografija (1985)	mokslų sistema	teritoriniai kompleksai
Geografija (1992)	mokslas	žemės teritorijos
Geografija (2004)	mokslų sistema	erdvinė raiška
Geografija (2016)	studijos	žemės aplinkos
Geografija (2017)	pažinimas	žemės erdvėvietos ir erdvėvaizdžiai
Geografija (NNNN) ??? ???

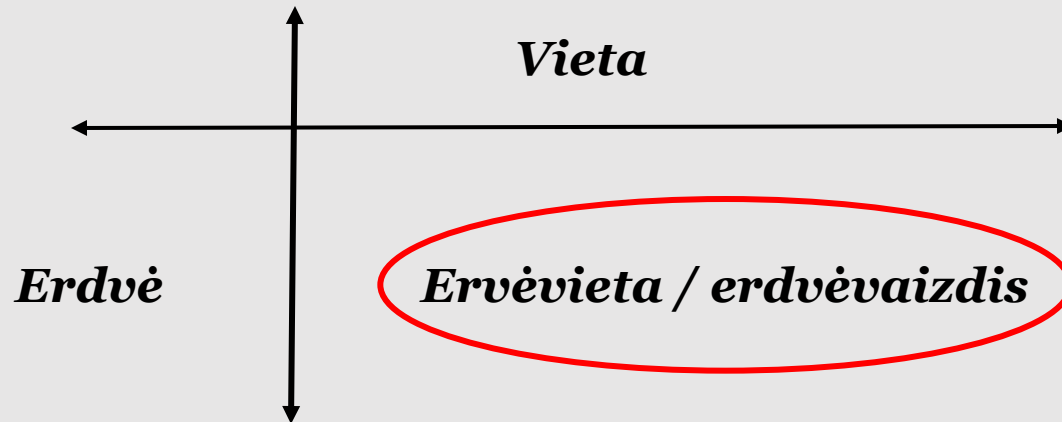
Erdvė suvokiama konkrečiai, vietiškai kaip *fizinės erdvės*, *socialumo* ir *subjektyvumo* sankirta bei intymaus *patyrimo* vieta / A. Valantiejus/

Fizinė erdvė

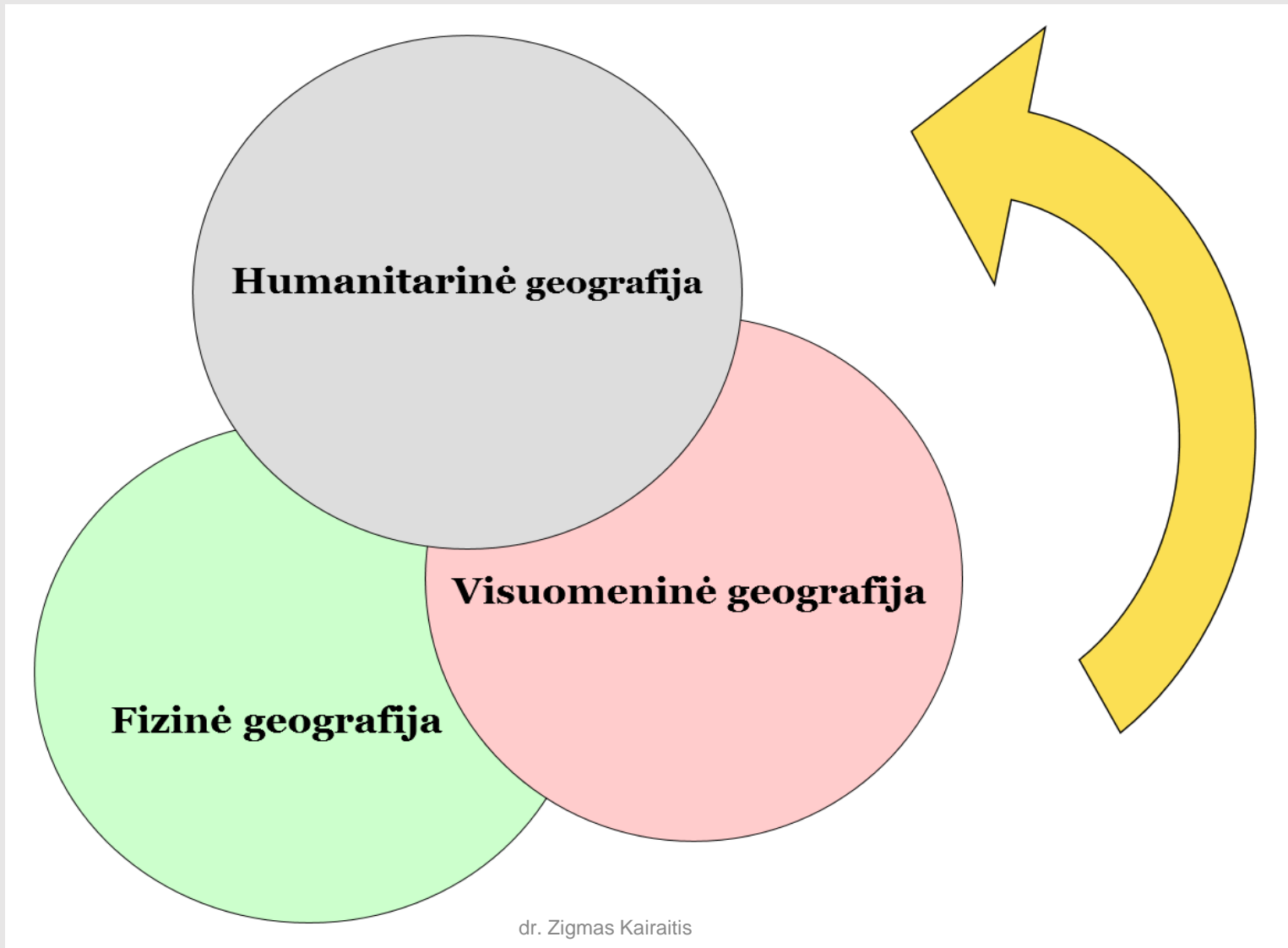
...arba, kai mąstome *erdvę*, randame ne „pačią“ erdvę, o konkrečias *vietas*, su jų *daiktais*, *padėtimi*, *verte* bei susiduriame su savo pačių šių vietų *patirtimi*.

Erdvės ir vietos semantinė dermė geografijoje

Geografija – pažinimo sritis, kuri nagrinėja žemės *erdvėviety* ir *erdvėvaizdžių* tapumą, jų įvaizdijimą, santykius bei sąveikas (sanveikas).

Taigi, Lietuvoje dar neturime 1/3 – *humanitarinės* –geografijos

„Kiekvienas dalykas turi savo *geografiją, kartografiją, diagramą*. Kalbant apie *žmogų*, taip pat įdomu *linijos*, kurios *jį sudaro* arba kurias *jis sudaro, perima, sukuria*“
(Deleuze, G. 2012).